

Kommunstyrelsen

KS09/287-318

Förstudie Ekerövägen/nr 261
Yttrande till Vägverket, över remisshandling**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen ställer sig bakom kommunledningsstabens förslag till yttrande över samrådshandling, gällande Vägverkets förstudie avseende Ekerövägen/nr 261.

Fortsatt oavvisliga krav:

- ❖ *Fyrfältighet på Ekerövägen erfordras mellan trafikplats Lovön och Ekerö centrum, såväl som mellan trafikplats Lovön och Nockeby, om möjligt inom befintligt vägområde. Objektet ingår i förslag till länsplan för åren 2010-21 och kopplas i tid till anläggandet av Förbifart Stockholm.*
- ❖ *Regeringens beslut om tillåtlighet innebär att Lindötunneln längs Ekerövägen bland annat av framkomlighets- och säkerhetsskäl ska breddas till fyra körfält, som en del av trafikplats Lovön - inom projekt Förbifart Stockholm. Finansiering löses mellan berörda parter. Objektet ingår i förslag till nationell plan för åren 2010-21 och kopplas i tid till åtgärdsplaneringen för Ekerövägen.*
- ❖ *I avvaktan på breddning till fyra körfält mellan Ekerö centrum och Nockeby, utnyttjas befintliga vägytor för reversibla körfält. Trafiköverenskommelsens koppling mellan Förbifart Stockholm och breddningen av Ekerövägen är mycket angelägen, för att bland annat komma till rätta med den undermåliga kapaciteten för fordonsströmmarna längs Ekerövägen.*
- ❖ *Vägverket och Ekerö kommun har enats om att den fortsatta planeringen och projekteringen ska begränsas till att förbereda genomförandet av utredningsalternativ 1, beträffande trafikplats Lovön.*
- ❖ *Berg-, jord- och materialtransporter sker enbart sjövägen via provisoriska hamnar och eventuell mellanlagring - så att tunga transporter på Ekerövägen i samtliga riktningar helt undviks.*

Övergripande samhälls- och infrastrukturplanering

Ekerövägen/nr 261 och Förbifart Stockholm/E4 utgör mycket viktiga infrastrukturinsatser - ur ett regionalt, respektive lokalt perspektiv. Stockholm-Mälaramrådet skapar med sitt centrala läge, goda förutsättningar för en väl fungerande transportinfrastruktur för dem som i framtiden väljer att bo och arbeta i regionen. *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUF S 2010* (SLL/ Regionplanekontoret) och *Länsplan för regional transportinfrastruktur* (Länsstyrelsen) verkar för att Vägverkets resurser i högre grad inriktas mot insatser i kommuner som, i likhet med Ekerö, är belägna så nära regionkärnan och kapacitetssvaga knutpunkter som Brommaplan. Ekerö har i likhet med alla andra kom-

muner i Stockholms län ställt sig bakom anläggandet av Förbifart Stockholm över Salt-sjö-Mälarsnittet, villkorat av ett antal förbehåll - gällande breddningen av Ekerövägen. Kopplingen är mycket angelägen för att bland annat komma till rätta med den under-måligen kapaciteten i trafikströmmarna till och från den nya trafikleden. Det avtal gäll- ande transportinfrastrukturinsatser, som slöts mellan Vägverket och Ekerö kommun den 20 februari 2009, behandlar överenskommelsen om bland annat det enskilt viktigaste kravet gällande det kontinuerliga fjärde körfältet mellan Ekerö centrum och Nockeby, vilket inkluderar breddningen av Lindötunneln.

Planeringsläge för Ekerövägen och Förbifart Stockholm

I transportinfrastrukturavtalet mellan Vägverket och Ekerö kommun, åtog sig Vägverket - under förutsättning av Regeringens beslut om tillåtlighet - "en utökning av Förbifart Stockholm så att trafikplats Lovön inkluderar breddning av Lindötunneln, för att långsikt- igt undvika köbildning i tunnlarna och trygga effektiv matning och tömning av ramptunn- larna. Finansiering löses i särskild ordning, under den pågående åtgärdsplaneringen mellan alla berörda parter."

I Vägverkets komplettering till Regeringen i tillåtlighetsärendet Förbifart Stockholm, daterad den 2 mars 2009, anges inledningsvis: "Sedan Vägverket tagit del av samtliga inkomna synpunkter på beredningsunderlaget har avtal träffats. Därmed har de villkor som Ekerö kommun ställt under planeringsprocessen uppfyllts. Avtalet återfinns i bifogad pärm." Vidare hemställs: "Vägverket förordar trafikplats alternativ 1 på Lovön och föreslår att breddning av Lindötunneln inkluderas i trafikplatsen bland annat av säkerhetsskäl för att undvika köbildning vid utfarterna från tunnlarna. Finansiering löses i särskild ordning." I anledning av denna hemställan formulerades beslut om tillåtlighet av den 3 september 2009 som följer: "Regeringen tillåter att en motorväg byggs mellan E4/E20 söder om Kungens kurva i Huddinge kommun och E4 norr om Häggvik i Sollen- tuna kommun. Utbyggnaden ska ske inom den vägkorridor som benämns Förbifart Stockholm och med de tunnellägen som redovisas på karta som utgör bilaga 2 i Väg- verkets kompletterande handlingar till Regeringens tillåtlighetsprövning." Utöver detta anges i samma beslut: "Regeringen förutsätter att för anslutningen till väg 261 ett alternativ väljs som med lämpliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått förenar stort hänsynstagande till områdets natur- och kulturvärden med goda möjligheter att utveckla effektiva kollektivtrafiklösningar och en hög säkerhetsnivå."

Viktiga synpunkter på remissunderlaget, som Vägverket ska beakta:

- Betydelsen av alternativt utreda och kompletterande åtgärder samt tidplan för fortsatt arbete, framträder inte klart i förstudien. *Det blir därför angeläget att snarast möjligt, i nästa skede av planeringsprocessen, noggrant beskriva hur fyrfältighet på Ekerövägen mellan Ekerö centrum och Nockeby ska genomföras - och hur detta projekt i tid kopplas till byggandet av Förbifart Stockholm.*
- Förstudien har redovisats mycket kortfattat på fyra sidor i A3-format, som enbart baseras på innehållet i en "roll-up-utställning". Vidare har förstudiens innehåll, vad avser fyrfältighet på Ekerövägen, mellan Ekerö centrum och Nockeby, ut- vecklats mycket sparsmakat. Exempel på detta är avsnittet Effekter och conse- kvenser, under rubriken Tidsvinster, där förändrad restid för alla förstudiealter- nativ utom fyrfältig väg har angivits. Motiv för detta är att ingen bedömning i detta avseende har framtagits gällande fyrfältighet, enligt uppgift från Vägverket. *Ekerö kommun framhåller att varken tekniska, eller rättsliga utredningar ännu har fram- tagits på en tillfredsställande fördjupningsnivå, för att visa huruvida markutrym- met kring en av två gång-(och cykel-)vägar längs Ekerövägen kan ianspråkta för det fjärde körfältet. Enligt Ekerö kommuns uppfattning är detta möjligt.*

- I remissversion 1, under avsnittet Alternativa åtgärder, rubriken Markanspråk, framförs att: "Å2 och Å4 kan eventuellt genomföras inom befintligt vägområde och tar då ingen ny mark i anspråk. Å1 är i huvudsak nyutformning inom befintligt vägområde. De tekniska förhållandena och det exakta utrymmesbehovet analyseras vidare i nästa skede av planeringsprocessen. Dessa åtgärder erfordrar även breddning av Lindötunneln, Drottningholmsbron och Nockebybron." *Av ovanstående framgår att även innan fyrfältighet på Ekerövägen genomförs, erfordras breddning av Lindötunneln. Även Vägverkets samrådsunderlag för arbetsplan gällande Förbifart Stockholm, från oktober 2009, visar att Lindötunnelns breddning ingår i Förbifart Stockholm. Ekerö kommun utgår ifrån att Vägverket snarast möjligt fullföljer den planering som parterna har överenskommit om - det vill säga slutför arbetsplanen och genomför breddning av Lindötunneln i samband med anläggandet av Förbifart Stockholm, i enlighet med den kommande nationella planen - respektive slutför vägplaneringen och genomför breddning av Ekerövägen, i enlighet med den kommande regionala planen.*
- I remissversion 2, under avsnittet Alternativa åtgärder, rubriken Markanspråk, tredje stycket, anges att: "En fyrfältighet Å3 innebär breddning av Ekerövägen där vissa delar kan medföra att ny mark tas i anspråk och vissa delar kan byggas ut inom befintligt vägområde. En fyrfältighet erfordrar även breddning av Lindötunneln, Drottningholmsbron och Nockebybron. De tekniska förhållandena och det exakta utrymmesbehovet analyseras vidare i nästa skede i planeringsprocessen." *Ekerö kommun utgår ifrån att Vägverket snarast möjligt fullföljer den planering som parterna har överenskommit om - det vill säga slutför arbetsplanen och genomför breddning av Lindötunneln i samband med anläggandet av Förbifart Stockholm, i enlighet med den kommande nationella planen - respektive slutför vägplaneringen och genomför breddning av Ekerövägen, i enlighet med den kommande regionala planen.*
- Under avsnittet Utredda åtgärder, rubriken Å3 Fyrfältig väg: "Utformningen av denna trafiklösning utreds vidare i nästa skede i planeringsprocessen. Fyrfältig väg kräver breddning av befintlig väg. Korsningar anläggs i plan. Avgränsning av körriktningar kan krävas." *Ekerö kommun utgår ifrån att Vägverket snarast möjligt fullföljer den planering som parterna har överenskommit om - det vill säga slutför vägplaneringen, respektive genomför breddning av Ekerövägen, i enlighet med kommande regionala plan.*
- Under avsnittet Utredda åtgärder, rubriken Å1 Reversibelt samtrafikkörfält: "Ett reversibelt körfält ändrar färdriktning efter trafikströmmarna. Reversibelt körfält är i huvudsak nyutformning inom befintligt vägområde. *Ekerö kommun förutsätter att Vägverket enligt transportinfrastrukturavtalet anlägger reversibla körfält, under högtrafik förbehållet kollektivtrafik - mellan Ekerö centrum och Nockeby. Bussar i linjetrafik kan då frigöras i ett eget körfält under högtrafik.*
- Förhandling om medfinansiering av breddning av Lindötunneln - som en del av trafikplats Lovön och projekt Förbifart Stockholm - pågår för närvarande. *Ett finansieringsavtal förväntas vara undertecknat under det första kvartalet i år.*

Leif Kästhag
planeringssamordnare
kommunledningsstaben